

Βασίλης Τακτικός inmeko@otenet.gr

- Τα κοινά του περιβάλλοντος
- (διαχείριση στα δημόσια αγαθά)
- Ο ρόλος της κοινωνίας πολιτών στη πράσινη οικονομία
- Επιμέρους τομείς της πράσινης επιχειρηματικότητας
- Οι ενεργειακές κοινότητες
- η ζεύξη της πράσινης επιχειρηματικότητας

με την κοινωνική οικονομία

ΟΡΙΣΜΟΣ

- Η πράσινη οικονομία στηρίζεται στην αντίληψη της **βιωσιμότητας** όσο και σε αυτήν της **αειφορίας σε σχέση με το περιβάλλον**.

- Αντιμετωπίζει το περιβάλλον σαν ζωτικό πυλώνα της οικονομικής δραστηριότητας, αλλά και της βιωσιμότητας της κοινωνίας.

- Στηρίζεται στο συνδυασμό **της καινοτομίας, της έρευνας και των νέων τεχνολογιών** σε ένα νέο μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης.

- Η πράσινη οικονομία διακηρύττει τη λήψη μέτρων για την κλιματική αλλαγή, τη μείωση των ρύπων που ενισχύουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου, την καλύτερη διαχείριση της ενέργειας καθώς και την χρήση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

- Μέσα από την πράσινη οικονομία αναδύεται και αναπτύσσεται η **πράσινη επιχειρηματικότητα**.

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

- Οι ανανεώσιμοι φυσικοί πόροι που σε αντίθεση με τους μη ανανεώσιμους π.χ. (τα ορυκτά καύσιμα), δύνανται να χρησιμοποιηθούν χωρίς αρνητικές επιπτώσεις για το

περιβάλλον, να έχουν δηλαδή αειφορική χρήση.

- Πρόκειται για μια αναδυόμενη μορφή οικονομικής δραστηριότητας, που βασίζεται πρωταρχικά σε ζωτικές ανάγκες που έχουν σχέση με την ποιότητα της ζωής και του περιβάλλοντος και αποτελεί έναν επιχειρηματικό κλάδο με μεγάλη ευρύτητα πεδίου.

- Τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα εφαρμογής αφορούν στην εκμετάλλευση των προστατευόμενων περιοχών (π.χ περιοχών Natura) ως πόλους πράσινης ανάπτυξης.

- Την παραγωγή και πώληση προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, αλλά και στην ανάπτυξη της οικοξενάγησης και του οικοτουρισμού

- Ταυτόχρονα, δίνει έμφαση στη **διαχείριση των φυσικών πόρων και των απορριμμάτων, στην ανακύκλωση αλλά και στις «πράσινες υποδομές»**

- Την επένδυση στις φιλικές προς το περιβάλλον μεταφορές που θα περιορίζουν τις εκπομπές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα εδώ αποτελεί ο τομέας της αυτοκινητοβιομηχανίας.

ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Στον τομέα της πράσινης ενέργειας με αιχμή τις ενεργειακές κοινότητες μπορούν να αξιοποιηθούν δημόσια- δημοτικά κτίρια και σχολεία, για ενεργειακή αυτάρκεια των Δήμων αλλά και να δημιουργηθεί ζωντανό παράδειγμα σε κάθε Δήμο ώστε να οργανωθούν οι δημότες και τα νοικοκυριά στην συνεργατική παραγωγή ενέργειας και να εξοικονομήσουν σημαντικούς πόρους.

Χρησιμοποιώντας, τα Φωτοβολταϊκά, την Οικιακή συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού & Θερμότητας, Κλιματισμό – Φυσικό δροσισμό – φωτισμό

- Χρησιμοποιώντας τον Ηλιακό Ηλεκτρισμό (για θέρμανση – ψύξη περιβάλλοντος & νερού).

- Λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας.

- Κατασκευάζοντας βιοκλιματικά τα νέα κτίρια και διορθώνοντας τα παλιά ώστε να είναι όσο το δυνατόν λιγότερο ενεργοβόρα.

Στον τομέα της κατοικίας, επιλέγοντας φυσικά ανακυκλώσιμα υλικά που είναι συμβατά,

φιλικά και δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον όπως :

- Ø Πέτρα - ξύλο : εφόσον είναι προϊόν «αειφορικής διαχείρισης των δασών»
- Ø Κεραμικά : Σκευή – σκεπές,.
- Ø Οικολογική Δόμηση με : οικολογικούς σοβάδες, μονώσεις, σωστές σωληνώσεις νερού, πόρτες, καλωδιώσεις, οικολογικά χρώματα κ.λ.π.
- Ø Με την αξιοποίηση των μισών τουλάχιστον οικιακών απορριμμάτων με οικιακούς κομποστοποιητές
- Ø Με τις πράσινες στέγες και τους πράσινους ακάλυπτους χώρους των πολυκατοικιών.
- Ø Με τη δημιουργία μικρών αυτόνομων βιολογικών καθαρισμών.

Στον τομέα της διατροφής, αγοράζοντας και καταναλώνοντας βιολογικά προϊόντα (πάντα με σήμανση), περιορίζοντας την κρεατοφαγία αντικαθιστώντας τις προμαγειρεμένες και πολυσυντηρημένες τροφές, με όσο το δυνατόν φρεσκότερες και λιγότερο «ταξιδεμένες» μέχρι να φθάσουν στο τραπέζι μας, δίνουμε ισχυρή ώθηση στην πράσινη γεωργία και τα βιολογικά προϊόντα.

Στον τομέα της υγείας, γνωρίζουμε ότι το προλαμβάνει είναι καλύτερο του θεραπεύει. Με την πρόληψη μέσω της διατροφής, τον περιορισμό του καπνίσματος, του αλκοόλ και των άλλων βλαβερών χημικών ουσιών.

- Με την αντικατάσταση χημικών φαρμάκων και φυτοφαρμάκων και οι δυνατότητες με την χρήση οικοθεραπευτικών μεθόδων και σκευασμάτων.
- Με εναλλακτικούς τρόπους που προάγουν την Υγεία (Ολιστική θεραπεία χωρίς φάρμακα)
- Με τον Οικολογικό τρόπο οδήγησης (περπάτημα – ποδηλασία = Υγεία – Καλή Φυσική Κατάσταση).

Στον τομέα της συσκευασίας, αντικαθιστώντας τις πλαστικές συσκευασίες και σακούλες με συσκευασίες βιολογικής σύνθεσης και ανακυκλώσιμες.

Στον τομέα της ανακύκλωσης, συγκεντρώνοντας τα απορρίμματα σε κάδους, προωθώντας την οικιακή κομποστοποίηση. Στον τουρισμό, επιλέγοντας τόπους που αναδεικνύουν τον οικοτουρισμό, αγροτουρισμό και τα τοπικά βιολογικά προϊόντα, ξενοδοχεία και καταστήματα με πράσινες προδιαγραφές, ενισχύοντας τον πράσινο τουρισμό με τις χαμηλότερες επιπτώσεις για το περιβάλλον.

[ΠΡΑΣΙΝΗ](#)

[ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟn;ΤΗΤΑ](#) ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ

- Μπροστά στο περιβαλλοντικό αδιέξοδο των μεγάλων πόλεων, υπάρχει το όραμα των «πράσινων πόλεων», μια ρεαλιστική διέξοδος αλλαγής κατεύθυνσης των επενδύσεων και του καταναλωτικού προτύπου.
- Συνδέεται άμεσα με την πράσινη ζήτηση σε υγιεινά και ωφέλιμα προϊόντα και υπηρεσίες, με την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την οικοδιαχείριση του νερού, με τα βιοκλιματικά κτίρια και την εξοικονόμηση της ενέργειας, με την πολιτική για τις «πράσινες πόλεις» και την ανακύκλωση με την οικοπροστασία των δασών και της θάλασσας. Με την αξίωση για καθαρό περιβάλλον και υγεία.

Το όφελος έτσι, είναι διπλό. Αφενός έχουμε ενεργητική προωθητική διαδικασία για την προστασία του περιβάλλοντος κι αφετέρου πράσινη ανάπτυξη που εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα των οικοσυστημάτων.

- Η οριζόντια συνεργασία των κοινωνικών δικτύων και των οργανώσεων περιβάλλοντος με τους φορείς της Τ.Α. αποτελεί το κλειδί για να ευοδωθεί τόσο η υπόθεση της οικοπροστασίας όσο και για την πράσινη επιχειρηματικότητα.
- Η πράσινη επιχειρηματικότητα, χωρίς τη συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας είναι ελλειμματική. Περιορίζει τους ανθρώπινους πόρους, τις κινητήριες δυνάμεις και το τελικό όφελος στην τοπική κοινωνία.
- Δεν μπορούν να κινητοποιηθούν οι πράσινοι πόροι και πολιτικές σε ικανό βαθμό εάν δεν κινητοποιηθούν τοπικές κοινωνίες και τοπική αυτοδιοίκηση για να «καλλιεργήσουν» το έδαφος τόσο της ζήτησης όσο και της επιχειρηματικότητας προς αυτή την κατεύθυνση.

ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

- Βασικός τομέας είναι ο χωροταξικός σχεδιασμός και τα «πράσινα» βιοκλιματικά κτίρια
- Η συμβολή του πρασίνου και της φυτικής κάλυψης στην ανάγκη για ενεργειακή αναβάθμιση και περιορισμό της κατανάλωσης ενέργειας είναι σημαντικότερη.
- Ενδεικτικά αναφέρονται η εξοικονόμηση ενέργειας με την μείωση της θερμικής επιβάρυνσης των κτιρίων μέσω της απορρόφησης της ηλιακής ακτινοβολίας, η βελτίωση του μικροκλίματος, το φιλτράρισμα μεγάλου μέρους των ρύπων.
- Η αξιοποίηση και διαχείριση του περιβάλλοντος χώρου των κτιρίων ως χώρων πρασίνου αναβαθμίζει την αισθητική και χρηστική αξία των κατασκευών, βελτιώνει το μικροκλίμα και οδηγεί εκτός των άλλων σε περιβαλλοντικά και ενεργειακά οφέλη.

- Η τεχνολογία κατασκευής φυτεμένων δωμάτων (green roofs) καθώς και κάθετων κήπων (green walls) σε νέα αλλά και παλαιά κτίρια, δίνει την δυνατότητα αύξησης του κτιριακού όσο και συνολικού αστικού πρασίνου.

Η ΓΗ ΤΗΣ ΣΠΑΝΙΣ ΚΑΙ Ο ΉΛΙΟΣ ΤΗΣ ΑΦΘΟΝΙΑΣ

Το ρήγμα στο παραδειγματικό μοντέλο έρχεται από τις εξελίξεις όπως είπαμε στο χώρο της ενέργειας. Από την αφθονία και τη δωρεάν ενέργεια του Ήλιου έναντι της σπανιότητας των ενεργειακών πόρων της γης. Το ενεργειακό τοπίο αλλάζει όταν οι τοπικές κοινότητες και οι Δήμοι αποκτήσουν αυτονομία στην ενέργεια στο πλαίσιο του συνεργατισμού. Θα πρέπει να επισημάνουμε ακόμη ότι η κοινωνική οικονομία διαφέρει ως προς τη σύνθεση κεφαλαίου αλλά και ως προς τη μισθωτή εργασία. Το κεφάλαιο στη προκειμένη περίπτωση είναι συμμετοχικό και συγκροτείται από τους συνεταιριστές παραγωγούς και καταναλωτές και από τη χρήση παγίων που ανήκουν στη κοινότητα. Η εργασία είναι κατά αποκοπή και η αμοιβή σύμφωνα με τα παραδοτέα. Έτσι, το εργατικό κόστος προσαρμόζεται σύμφωνα με την απόδοση. Δεν μπορούν να υπάρχουν αργομισθίες όπως το δημόσιο. Το όφελος πολλές φορές είναι στη παροχή αγαθών και όχι σε χρήμα όπως συμβαίνει στις ενεργειακές κοινότητες.

ΤΙ ΚΙΝΕΙ ΤΗ ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Την πράσινη επιχειρηματικότητα πρώτα απ' όλα την κινεί η επείγουσα αναγκαιότητα αντιμετώπισης των κλιματικών αλλαγών και η μετάβαση από τα ορυκτά καύσιμα στις ήπιες και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- Η **πράσινη επιχειρηματικότητα** που είναι η κινητήρια δύναμη για να έχουμε ένα βιώσιμο αστικό περιβάλλον.
- Η αυξανόμενη ζήτηση της αγοράς σε πράσινα προϊόντα και υπηρεσίες.
- Το ηθικό πλεονέκτημα της πράσινης επιχειρηματικότητας απέναντι σε κάθε μορφή ζωής.
- Η εφαρμογή των νέων προηγμένων πράσινων τεχνολογιών που προσφέρει πλεονεκτήματα στους επενδυτές της πράσινης επιχειρηματικότητας.
- Το περιβαλλοντικό αδιέξοδο των μεγάλων πόλεων και το όραμα για τις πράσινες πόλεις.
- Η πίεση για επάρκεια καθαρού πόσιμου νερού για τον αυξανόμενο πληθυσμό και τις αυξανόμενες καλλιέργειες.
- Το αδιέξοδο της υπερκατανάλωσης χημικών φαρμάκων και φυτοφαρμάκων και η ανάγκη, αλλά και οι δυνατότητες που υπάρχουν για την χρήση οικοθεραπευτικών μεθόδων και σκευασμάτων

ΤΙ ΕΜΠΟΔΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ

- Κατ' αρχήν, οι παγιωμένες επενδύσεις και συγκέντρωση κεφαλαίου σε ρυπογόνους τομείς της οικονομίας, που λειτουργεί συντεχνιακά και αποτρεπτικά για επενδύσεις στην πράσινη επιχειρηματικότητα. (π.χ. ορυκτά καύσιμα).
  - Η λογική του εύκολου κέρδους που δεν υπολογίζει το κόστος της προστασίας του οικοσυστήματος.
  - Η άγνοια των πλεονεκτημάτων πολλές φορές που προσφέρουν οι πράσινες τεχνολογίες για τους επενδυτές.
  - Τα γραφειοκρατικά εμπόδια για την εισαγωγή νέων τεχνολογιών, όπως είχαμε για παράδειγμα για την διάδοση των φωτοβολταϊκών.
  - Η έλλειψη σοβαρών κινήτρων για επενδύσεις υποδομής στην πράσινη επιχειρηματικότητα.
  - Το έλλειμμα της νέας οργανωτικής κουλτούρας, όπως συμβαίνει για παράδειγμα στην αγροτική παραγωγή όπου δύσκολα αλλάζουν αντικείμενο καλλιέργειας οι αγρότες μολονότι θα μπορούσαν ν' αντικατασταθούν με άλλες αποδοτικότερες που δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον.